

VALSTS NEKUSTAMIE
ĪPAŠUMI

VEIKTIE PASĀKUMI
INTEREŠU KONFLIKTA UN KORUPCIJAS RISKU
NOVĒRŠANAI
2024.GADĀ

VAS «Valsts nekustamie īpašumi»

ATVĒRTĪBA
KOMPETENCE
SADARBĪBA
VESELĪBA
DROŠĪBA

– uz šīm piecām vērtībām balstās
VAS “Valsts nekustamie īpašumi”
profesionālās ētikas politika.

VNĪ ir nulles tolerance pret
darbinieku negodprātīgu,
pretlikumīgu vai sabiedrības ētikas
normām nepieņemamu rīcību.
Interesešu konfliktu novēršana un
korupcijas risku mazināšana ir viena
no VNĪ pastāvīgajām prioritātēm.

IEKŠĒJĀ KONTROLES SISTĒMA

Iekšējās kontroles sistēma paredz korupcijas riskam pakļauto biznesa funkciju definēšanu, amatu izvērtēšanu atbilstoši korupcijas riskiem un sensitīvo jeb korupcijas riskam pakļauto amatu grupu definēšanu. Iekšējā kontroles sistēma paredz kontroles un uzraudzības pasākumus tādās augsta riska jomās kā iepirkumi, personāla atlase un darbs ar sensitīvu informāciju. Iekšējā kontroles sistēma un procedūras tika pārskatītas un atjaunotas 2024.gadā.

- Ētikas, interešu konflikta un korupcijas risku novēršanas, uzņēmuma **iekšējā drošības funkcijas centralizētas zem atsevišķa amata “Iekšējais drošības pārvaldnieks”.**
- **Iekšējā kontroles sistēma ieviesta un darbojas** atbilstoši MK Nr. 630 “Noteikumi par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai publiskas personas institūcijā” un KNAB 2018.g. vadlīnijām:
 - definētas korupcijas riskam pakļautas biznesa funkcijas (kopā 10);
 - veikta ikgadējā uzņēmuma amatu pārvērtēšana (185.gab.) atbilstoši korupcijas/interešu konflikta riskam, veicamo funkciju apmēram un biežumam;
 - definēta Sensitīvo amatu grupa, kuru 2024.g. veido 93 amati jeb 184 štata vienības;
 - valsts amatpersonu statuss ir noteikts 131 uzņēmuma darbiniekiem.

INTEREŠU KONFLIKTA PREVENCIJA, PĀRBAUDE UN APMĀCĪBA

- **Ikgadējā Iekšējā deklarācijas sistēma** interešu konflikta riska novēršanai, kas ir ikgadējs process visiem Sensitīvo amatu grupas darbiniekiem. Darbinieki deklarē citus ieņemamos amatus (algotus vai bezatlīdzības), radniecību ar citu uzņēmuma darbinieku (ja tāda ir), dalību komercsabiedrībās, saimniecisko darbību un pēdējās divas darba vietas, ja VNĪ strādā mazāk par 2 gadiem.
- Uz 2025 gada sākumu deklarācijas iesniedza 182 darbinieki. Visas deklarācijas tika pārbaudītas.
- **Darbojas obligāts reputācijas (t.sk. interešu konflikta) pārbaudes process** visiem kandidātiem uz kādu no Sensitīvajiem amatiem. 2024.g. veiktas 32 kandidātu reputācijas pārbaudes.
- **Amatu savienošanas lūgumi** ir saistoši visiem VNĪ darbiniekiem. 2024.gadā izskatīti 39 amatu savienošanas lūgumi.
- **Obligātā darbinieku apmācību programma** “Interesu konflikta un korupcijas risku novēršana” visiem darbiniekiem ar Sensitīvo vai Valsts amatpersonas statusu. 2024.gadā ikgadējo apmācību izgāja 167 VNĪ darbinieki (jeb 52% no visiem nodarbinātajiem). Zināšanu testu aizpildīja 126 darbinieki.

TRAUKSMES CELŠANA UN ĒTIKA

- **Trauksmes celšana un anonīmās ziņošanas sistēma**
Atbilstoši Trauksmes celšanas likuma prasībām VNĪ ir ieviestas nepieciešamās procedūras, t.sk drošas ziņošanas kanāli gan darbiniekiem, gan ārējiem ziņojumu iesniedzējiem.
- <https://www.vni.lv/par-mums/etika>
- Visi VNĪ darbinieki tiek regulāri informēti par Trauksmes celšanas vai anonīmās ziņošanas iespējām, kas tiek nodrošināts ar jauno darbinieku apmācību un ikgadējo «Pretkorupcijas» mācību programmu.

- **Ētikas komisijas* darbs** – 2024. gadā Ētikas komisija izskatīja vienu lietu par iespējamiem darbinieku profesionālās ētikas pārkāpumiem. Ievērojot iekšējo procedūru pārskatīšanas ciklu, 2024. gadā veikts vērienīgs darbs profesionālās ētikas politikas un saistošo procedūru pilnveidošanai, iesaistot gan organizācijas darbiniekus, gan ārējos konsultantus. Ētikas politika tika papildināta ar rekomendācijām lietišķās etiķetes jomā, ieteikumiem konflikta situāciju risināšanai un ar rīcības algoritmiem nelikumību, neētisku vai koruptīvu situāciju gadījumā. Pārskatīti tika arī Ētikas komisijas darbības principi.

*Ētikas komisija strādā 8 darbinieku sastāvā un izskata iesniegumus, Trauksmes ziņojumus vai anonīmas sūdzības par darbinieku rīcību. Valde pieņem gala lēmumu par disciplinārsodiem balstoties uz komisijas atzinumu.

PUBLISKO IEPIRKUMU KONTROLE

Lai nodrošinātu efektīvu, godīgu un caurskatāmu publisko līdzekļu izlietojumu VNĪ ir izveidoti vairāki iekšējie kontroles mehānismi un procedūras. Papildu kontroli un uzraudzību publiskā finansējuma izlietojuma jomā veic VNĪ iekšējais audits, Finanšu ministrijas audits, CFLA audits Eiropas Savienības finansētu projektu ietvaros un vēl Valsts kontrole.

- Iepirkumi tikai elektroniskā vidē – EIS un Mercell (atsevišķi izņēmumi ir skaidri definēti iekšējās procedūrās)
- Vienīgo pretendentu papildu pārbaudes
- Nodalītas atbildības starp iepirkumu daļu un iepirkumu iniciatoru, «4 acu princips»
- Detalizēta un caurspīdīga uzskaitē par visiem iepirkumiem
- Prioritāri tiek pielietota atklāta iepirkumu procedūra, paredzot «nejaušības principu»
- Kopš 2024.gada vidus visi iepirkumi tiek pārbaudīti pirms līgumtiesību slēgšanas (uzvarētāja) paziņošanas.
- **Iekšējās deklarācijas sistēma un interešu konflikta risku pārbaude iepirkumos**
- Atbilstoši iekšējām procedūrām VNĪ veic visu iepirkumu pārbaudi, lai novērstu potenciālas interešu konfliktu situācijas. Tiek salīdzināti darbinieku iekšējās deklarācijās norādītie dati pret iepirkumu reģistru pretendentu datiem.
- 2024.gadā ir veiktas 494 cenu aptauju (zemsliedzība) un 66 atklāto konkursu iepirkumu pārbaudes. Kā arī 23 pārbaudes par austrumu robežas būvniecības iepirkumiem, kuriem tiek piemērota papildu pārbaude.
- Interešu konflikta situācijas 2024.gadā netika identificētas.

IEKŠĒJĀS KONTROLES SISTĒMAS UZLABOJUMI

Atbilstoši VNĪ kvalitātes vadības sistēmai visi iekšējie procesi tiek pārskatīti ne retāk kā reizi trijos gados. 2024.gadā tika pārskatīta un atjaunināta Iekšējā kontroles sistēma korupcijas un interešu konflikta risku novēršanai, kā arī pabeigta iepriekšējā gada iekšējā un ārējā auditu rekomendāciju ieviešanu. Būtiskākās izmaiņas:

▪ Interešu konflikta pārbaude iepirkumos

Visi VNĪ iepirkumi neatkarīgi no piemērotās iepirkumu procedūras tiek pārbaudīti pirms uzvarētāja paziņošanas, tādā veidā novēršot interešu konflikta riska iestāšanos pēc līguma parakstīšanas.

▪ Amatu savienošanas lūgumu reģistrs

Ieviests mazs bet būtisks uzlabojums, kas ļauj amatu savienošanas saskaņojumus parakstīt elektroniski VNĪ lietvedības sistēmā.

▪ Amatu risku novērtējumi

Amatu risku novērtējums ir iestrādāts kā sastāvdaļa pie katra amata apraksta. Veidojot jaunu amatu vai pārskatot esošos tiešais vadītājs novērtē un Iekšējās drošības pārvaldnieks saskaņo amata risku novērtējumu atbilstoši definētajām riska funkcijām.

SABIEDRISKĀS UN IZGLĪTOŠANAS AKTIVITĀTES PRETKORUPCIJAS JOMĀ 2024.GADĀ

■ Nulles tolerance pret korupciju

2024.gadā VNĪ turpināja dalību un pieredzes apmaiņu Sabiedrības par atklātību – Delna iniciatīvā «Nulles tolerance pret korupciju».

09.12.2024 VNĪ valdes priekšsēdētājs piedalījās Starptautiskās pretkorupcijas dienai veltītās konferences paneļa diskusijā «Uzņēmējdarbība bez korupcijas: kādas ir efektīvas stratēģijas korupcijas risku pārvaldībai?»

■ KNAB Tālākizglītotāju programma un Valsts administrācijas skolas mācības

■ VNĪ Iekšējās drošības pārvaldnieks piedalījās KNAB Tālākizglītotāju 2024. gada 19. aprīļa seminārā par karteljiem, mācību programmu veidošanu, kontroli un pārbaužu veikšanas specifiku un uzklausa citu valstu pieredzi pretkorupcijas mācību jautājumos.

■ Darbs **KNAB/OECD** darba grupā par iekšējo kontroles sistēmu novērtēšanas metodikas izstrādi.

Korupcijas novēršanas
un apkarošanas birojs

CITAS AKTIVITĀTES UN INICIATĪVAS

VNĪ Iekšējās drošības pārvaldnieks turpina aktīvu darbu pieredzes apmaiņas un apmācības jomās:

▪ Interēšu konflikta un korupcijas risku novēršana

- On-line seminārs publiskā sektora speciālistiem (ap 1000 skatītāju), VAS, 07.03.2024, “Korupcijas un interēšu konflikta risku vadība: praktiskā pieredze un ieteikumi”
- Praktiskā darbnīca valsts pārvaldes pārstāvjiem 11.06.2024 un 18.06.2024, Valsts administrāciju skolā, “Iekšējās kontroles sistēmas izveide interēšu konflikta un korupcijas risku novēršanai”

▪ Drošības risku vadība un organizācijas drošības

- Vieslekcija Augstskolā Turība, 22.11.2024, maģistratūras studentiem programmā Organizācijas drošības vadība, “Risku vadība un korporatīvā drošība”
- Vieslekcija Juridiskajā koledžā 02.11.2024, “Risku vadība un korporatīvā drošība”
- Vieslekcija “Altas Akadēmija” 19.09.2024, “Risku vadība un korporatīvā drošība”

Pārskats sagatavots, ievērojot Ministru kabineta 2017.gada 17.oktobra noteikumu “Noteikumi par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām korupcijas un interēšu konflikta riska novēršanai publiskas personas institūcijā” 9.punktu.

BŪVĒT LEPNUMAM. PĀRVALDĪT GODAM.

Reģistrācijas Nr.: 40003294758 • Talejas iela 1, Rīga, LV-1026
+371 80 002 000 • vni@vni.lv
www.vni.lv